

ЖЕНИДБА БЕГА ЉУБОВИЋА/ ВУКОВА ЗБИРКА

1. Запросио беже Љубовићу
2. Чак далеко у Загорје равно,
3. Кажу људи, прикладну ђевојку
4. У онога Ченгић-Алим-бега.
5. Беже проси, бего му је дава,
6. На ђевојку биљег ударио,
7. Даровао од злата јабуку,
8. Уз јабуку бурме и прстење,
9. Уз прстење стотину цекина,
10. И јошт доста потрошио блага,
11. Док дарова свасте и пунице,
12. Па на прстен свадбу урочише:
13. „Ова свадба до двадесет дана,
14. „Док се вратим стојну Невесињу,
15. „Док покупим биране сватове,
16. „Док азурам свилу и кадиву,
17. „Док набавим злаћене ђердане.”
18. Отолен се беже подигнуо,
19. Оде право Невесињу своме.
20. Када дође на бијелој кули,
21. Стара њега запитује мајка:
22. „Јеси л', сине, здраво путовао?
23. „Јеси л', сине, цуру испросио?
24. „Себе љубу, мене милу снаху,
25. „Да ти стару измијени мајку.”
26. Бего мајци по истини каже:
27. „Јесам, мајко, цуру испросио,
28. „На ђевојку турио дарове,
29. „И с Ченгићем свадбу урочио
30. „До двадесет дана бијелијех.”
31. Мајка сину благосове дава:
32. „Сретња, сине, сретња ти ђевојка,
33. „Да Бог даде, у сто добри часа,
34. „Да Бог даде, хаирли ти било!”
35. Тако било, дуго не трајало,
36. Постојало три-четири дана,
37. Мучна га је књига допанула
38. Од Мостара челеби пазара,
39. Од Турчина Осман-барјактара.
40. Овако му књигу нашарао:
41. „Чујеш, беже, чуј ме, Љубовићу!
42. „Ја сам ђузел цуру испросио
43. „У Загорју у бега Ченгића,
44. „Купим свате, идем по ђевојку
45. „У неђељу која прва дође.
46. „Па сам чуо ђе ми кажу људи
47. „Да имадеш бијесна дорина,
48. „Да га таког ни у паше нема.
49. „Зовем тебе, беже, у сватове,
50. „И доведи претила дората
51. „Да ми водиш коња под ђевојком.
52. „А по чем ти не мога доћи,
53. „Опреми ми слугу Усеина,
54. „И по њему дора оседлана,
55. „Накити га с главе до копита,
56. „Нек се знаде чија је ђевојка.
57. „Ако ли ми у свате не дођеш,
58. „Јал' не спремиш по Усу дорина,
59. „Зовем тебе на мегдан јуначки
60. „У равноме пољу столачкоме.
61. „Послушај ме, не погини лудо,
62. „Е си болан јединак у мајке.
63. „Ако ли ми на мегдан не дођеш,
64. „Послаћу ти прељу и повјесмо,
65. „Да ми предеш гаће и кошуљу,
66. „Нек се знаде да си страшивица.”
67. Кад је беже књигу проучио,
68. И кад виђе што му Осман пише,
69. Спопаде га трострука грозница,
70. Проли сузе низ господско лице,
71. Лију му се токам' на прсима,
72. А стијечу за свиленим пасом.
73. Гледала га остарјела мајка,
74. Гледала га, пак му говорила:
75. „Шта је, сине, моје миловање,
76. „Одкуда књига, муња је удрила!
77. „И онога ко је накитио!
78. „Усахле му до рамена руке!
79. „Те је учиш а сузе прољеваш?”
80. Бег Љубовић мајци проговара;
81. „Не питај ме, моја стара мајко!
82. „Ова књига срце ми покоси,
83. „Љута ми се гуја натурала,
84. „Силно Туре Осман-барјактаре
85. „Из Мостара, фиснула га гуја!
86. „Препроси ми на силу ђевојку,

87. „Па ме Осман зове у сватове,
88. „И да мога поведем дорина,
89. „Да му водим коња под ђевојком,
90. „Јал' да пошљем слугу Усеина,
91. „Ил' да њему на мегдан изиђем.
92. „А ја волим главу изгубити,
93. „Но под овом живјети срамотом.
94. „Јошт ми Осман у књизи говори,
95. „Ако њему на мегдан не пођем,
96. „Послаће ми прељу и повјесмо,
97. „Да му предем гаће и кошуљу.”
98. Ово рече, на ноге скочио
99. Да припаше свијетло оружје,
100. Бего паше, хоће да узјаше,
101. Ал' му не да остарала мајка,
102. Заклиње га, да се земља тресе,
103. Да се прође кавге и мегдана.
104. А кад виђе да јој не помаже,
105. На прсима распучи кавада,
106. А растури свилену кошуљу,
107. Те је обје дојке извадила,
108. Љубовићу бегу бесједила:
109. „Ако, синко, не послушаш мајку,
110. „Млијeko те моје разгубало!
111. „Мајка нема но тебе једнога,
112. „Дијете си, кукала ти мајка!
113. „А Осман је стари мегданџија,
114. „Бољег нема у седам девлета
115. „У Турчина и у каурина.
116. „Здраво твоја на рамену глава,
117. „Па читлуци и сви спахилуци,
118. „Бољом ћу те цуром оженити,
119. „Бољом цуром од соја бољега.
120. „Спреси Уса, а спреси дорина
121. „За ђевојку Осман-барјактару.
122. „Да Бог даде, не загрлио је,
123. „Но му било у сто злије часа,
124. „Остала му свадба за причање!”
125. Препаде се беже Љубовићу,
126. Препаде се материне клетве,
127. Па распаса свијетло оружје,
128. А дозива слугу Усеина,
129. И накити својега дорина.
130. Вала Богу, вала јединоме!
131. Дивног коња, љеше окићена,

132. По чију ли отиде ђевојку?
133. Кад Усеин посједе дорина,
134. Проли сузе беже Љубовићу,
135. Те Османа љуто кунијаше:
136. „Еј Османе, остала ти пушта!”
137. Оде Усо гором и планином,
138. Здравом сиђе у поље мостарско.
139. Осман га је с куле угледао,
140. Гледа коња, а гледа јунака,
141. Докле спаде под мермер авлију.
142. Лијепо га Осман дочекао,
143. Сви сватови стали те гледали
144. Љубовића помамна дората.
145. Ту сватови ноћу боравили,
146. А у јутру рано подранили,
147. Зајечаше са града топови,
148. Затутњаше по пољу хатлије,
149. Заорише пјесне и борије,
150. Пушка пуца, вију се барјаци,
151. Коњаници уз тамбуру поју,
152. А пјешаци грлом иза гласа,
153. Све мостарско поље прекрилили,
154. Није шала три хиљаде свата.
155. Тако ишли, у Загорје сишли.
156. Дивно их је беже дочекао,
157. По кулама свате разредио,
158. А сватовске коње у подруме;
159. Дава сватим' госпоцке вечере,
160. А коњима зоби и сијена.
161. Кад је јутром зора прокасала,
162. Завикаше сватовски чауши:
163. „На ноге се, кито и сватови,
164. „Азур свати, азур је ђевојка,
165. „Ко је пјешак, притежи опанке,
166. „Ко је коњик, притежи колане,
167. „Далеко је Мостар од Загорја,
168. „Зимно доба, данци окрачали,
169. „У планини снијег до кољена,
170. „Помориће коње и јунаке.”
171. Тад бегова браћа допадоше,
172. Изнијеше госпоцке дарове,
173. Дароваше што је за којега.
174. Два му сина ћерцу изведоше,
175. Дадоше је првом барјактару,
176. Ђевери јој коња приведоше,

177. Те окрочи дора Љубовића,
178. Дадоше га слуги Усеину.
179. Када крену сила и сватови,
180. И кад до'ше у Тиман планину,
181. Мили Боже, на свачем ти вала!
182. Спуштило се небо у облаке,
183. Из облака муње и громови,
184. Удри шјевер страшни низ планину,
185. А из неба кишу сушњежицу;
186. Смрче им се добу око подне,
187. Да друг друга виђети не може,
188. Сметоше се коњи и јунаци,
189. Не познају стазе ни богазе,
190. Вјетар бије, а мећава туче,
191. Рашћера их мука по планини.
192. Ђе ј' несреће, ту бива и среће,
193. Кад Бог хоће, нико не размеће,
194. Сви се свати с пута саврнули,
195. Силни коњи испод господара
196. Попуштили дизген на јабуке,
197. Смрзнути се од мећаве бране,
198. А зажели очи обадвије.
199. Али дорат бега Љубовића,
200. Добар дорат пута запамтио,
201. Па окрену право Невесињу,
202. За реп му се Усо приватио,
203. Носи цуру, вуче Усеина,
204. И планину здраво прегазили.
205. Кад су дошли на воду Ситницу,
206. Проговори слуга Усеине:
207. „Чуј, ђевојко, аконо си жива!
208. „Пребродићеш на коњу Ситницу,
209. „Про Ситнице држи се дората,
210. „Одњет' ће те моме господару,
211. „Ни од шта се немој препанути,
212. „Но те молим и Богом те кумим!
213. „Поздрави ми мога господара,
214. „И кажи му да сам у животу,
215. „Да га чекам крај воде Ситнице,
216. „Нек ме данас смрти курталише,
217. „Ако би ме затекао жива.”
218. Проговори са коња ђевојка:
219. „Усеине, по три пута брате,
220. „Не шиљи ме данас у Ситницу,
221. „Жива ти је пребродити нећу,
222. „Смрзло ми се срце у њедарца,
223. „А умрле руке до рамена,
224. „Замрзнуо језик у вилице,
225. „Сад ћу ође испустити душу,
226. „Боље ође него у Ситницу,
227. „Да ме једу рибе и акреби.”
228. Усо јој се куне и преклиње:
229. „Не бој ми се, госпођо ђевојко,
230. „Под тобом ће дорат испливати.
231. „А од воде до мог бега куле
232. „Нема више но черек од сата,
233. „Него граби док си у животу.”
234. Ово рече, ошину дората
235. Отиште се дорат у Ситницу,
236. Здравом дође с цуром на сапима.
237. Боже мили, чуда великога!
238. Када дорат угледа чардаке
239. И бијеле куле Љубовића:
240. Залеће се преко поља равна
241. Као муња жива из облака,
242. Па зарже што му грло дава,
243. Рекао би зове господара.
244. Када дође авлији на врата,
245. Авлинска су врата затворена,
246. Рже дорат, а ногама туче.
247. То зачуо беже Љубовићу,
248. Па говори својој старој мајци:
249. „Рекао би, моја мила мајко,
250. „Да мој дорат на авлији рже.”
251. Па поскочи низ бијелу кулу,
252. И отвара на авлији врата,
253. И погледа коња под ђевојком.
254. Чим га виђе бирдем га познаде.
255. Ал' се беже љуто препануо,
256. Не зна ко је на своме дорину,
257. Ни што збори нити душом миче,
258. Па јој диже од злата копрену.
259. И кад виђе што је и како је,
260. Он завика грлом и авазом:
261. „Благо мене јутрос и довијек!
262. „Ево мене моје заручнице.”
263. Хоће беже да је с коња скида,
264. Ал' при седлу смрзла се ђевојка.
265. Кад се беже на невољу нађе,
266. Он прекида од седла колане,

267. Те привати седло и ђевојку,
268. Изнесе их на танчицу кулу,
269. Наслони је на меке душеке,
270. А изгрну ватру на оцаку.
271. А мајка му каву приправила,
272. Сваке мезе с мора довезене,
273. Док ђевојци живот прифатили,
274. Мајка снаху међу очи љуби,
275. А бег пита своју заручницу:
276. „Ђе идосте, ђе ли изгибосте?
277. „Ђе толико изгибе сватова?
278. „Ђе је мене Усеине слуга?
279. „Ал' почину, ал' је у животу?“
280. Ђевојка му по истини каже,
281. Па са стидом бегу проговара:
282. „Господару, бего Љубовићу!
283. „Стидно ми је у тебе гледати,
284. „А камо ли тебе бесједити,
285. „Ал' је мука виша над мукама:
286. „Жив је тебе слуга Усеине,
287. „Остануо на воду Ситницу,
288. „И тебе је 'вако поздравио:
289. „Ако би га жива затекао,
290. „Да га возиш про воде Ситнице,
291. „А да би га мртва налазио,
292. „Да га копаш у земљицу црну.“
293. Кад Љубовић зачу лакрдију,
294. Одмах скочи ка' да се помами,
295. Па оседла претила дорина,
296. Отисну се води ни Ситници.
297. А кад дошо води на обали,
298. И кад виђе слугу Усеина,
299. Зове њега грлом и авазом:
300. „Јеси ли ми у животу, слуго!?“
301. Усеин се озвати не може,
302. Но му маше с мртивијем рукама.
303. Кад га виђе беже Љубовићу,
304. Нагна хитро коња у Ситницу,
305. Брзо воду ладну препловио,
306. Те до Уса коња нагонио,
307. И кад виђе да је у животу,
308. Пољуби га међу очи црне,
309. Па га врже за се на дорина,
310. Увеза га свиленијем пасом,
311. Те уплива води у пучину.

312. Така му је срећа прискочила,
313. Здраво прошли, здраво дома дошли,
314. Унесоше Уса у одају,
315. Те и њему живот повратише.
316. То стајало три-четири дана,
317. Те привјенча бего заручницу.
318. Бога вали, а весеље гради,
319. Књигу пише тасту и пуници:
320. „Чујте мене, главни пријатељи,
321. „Кад пођете кћери у првичје,
322. „Не хајдете у Мостару граду,
323. „Него хајте к мени Невесињу.
324. „Не хће цура обречену мужу,
325. „Него мене ком сам био суђен.